

Tots els perills de la pornografia «mainstream»

El sexe masclista que es consumeix omple el buit educatiu i promou les violències des de les primeres relacions

Una mà mostrant un preservatiu | Pixabay

"Jo tinc por de tenir la meva primera relació sexual perquè veig que al porno s'empotra la dona i la tracten de manera molt violenta, i jo no vull que em tractin així". Paraules colpidores i, alhora, reals. **Sensacions** que expressa una **adolescent** de 14 anys a la seva professora de català després d'un taller d'educació afectivosexual a l'aula.

Per començar, dues dades. Segons l'informe "*(Des)información sexual: pornografía y adolescencia*" publicat per *Save The Children* el 2020, **7 de cada 10 adolescents consumeix contingut pornogràfic**. Segons el mateix informe, la majoria dels joves accedeixen als continguts per primer cop **quan tenen 12 anys**. La xarxa d'investigació *Jóvenes e inclusión* ja va publicar-ne unes de semblants el 2018: entre un **15% i un 20%** dels adolescents recorden els seus **primers contactes** amb pornografia als **8 o 9 anys**, normalitzant l'hàbit de visualització regular al voltant dels 14.

"La pornografia es converteix en la profe sexual de la canalla". Ho diu a **NacióDigital** la psicòloga i sexòloga **Elena Crespi**, amb qui acorden les companyes de professió **Eli Soler** i **Anna Miravete**. Existeix un **buit informatiu** que els joves busquen omplir i el mètode "fàcil i ràpid" per aprendre més és el consum de porno. Què s'hi troben quan prémen el *play*? **"Excitació fàcil, sexe molt masclista i, la gran oblidada, la dona"**, sentència Crespi. Miravete considera, però, que és

important veure els "matisos" i no tant "l'alarmisme". Amb això vol dir que, tot i que no es pot negar que el consum de porno des d'edats tan joves té efectes, per a ella allò rellevant és que **el consum no va acompanyat d'una educació sexual**: "La pornografia està substituint una base educativa necessària".

El consum de pornografia gratuïta, que és la majoritàriament consumida, basada en la violència i la desigualtat, afecta "a les percepcions de les relacions interpersonals, en especial els adolescents que es troben en procés de construir el seu **imaginari sexual**". Així ho descriu el doctor en sociologia, professor de la Universitat de les Illes Balears i investigador de la xarxa *Jóvenes e inclusión*, **Lluís Ballester**. "Hem pogut comprovar com el porno incrementa les pràctiques sexuals sense vincle segur, sense consentiment i forçades, sense plaer compartit. Si aquesta sexualitat, pobra i poc plaent, ha existit sempre, el porno visualitzat massivament només ajuda a augmentar la seva presència entre els adolescents i joves".

La professora Irene Boadella explica a aquest diari com percep des de la seva posició la problemàtica, sobretot en nois d'edats molt joves, entre primer i tercer d'ESO. Tot i que vol pensar que no actuaran imitant-ho, considera que els pot generar **angoixa** per "si ho faran bé o estaran a l'altura". L'exemple que tenen és molt negatiu. També Soler remarca que el **consum de porno mainstream** en edats primerenques construeix un **imaginari sexual** que es basa amb allò que veuen: "Una imatge molt **masclista i violenta** on la dona no té protagonisme i el ritme el marca l'home".

Aquí és on entra el paper de la **prevenció**, l'eina que des del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya consideren, juntament amb la **sensibilització**, clau per poder avançar en matèria sexual. El subdirector de Sensibilització i Prevenció del Departament, el psicòleg **Rubén Sánchez**, reivindica a **NacióDigital** la **importància que l'educació sexual sigui dins del currículum educatiu**: "Si fos una assignatura, ja somiaria". Com sap que és "gairebé impossible", Sánchez aposta perquè tot el currículum pugui apostar per una **educació feminista i sexoafectiva ja des dels zero anys**. Un anunci que la consellera d'Igualtat i Feminismes, **Tània Verge**, ja va fer setmanes enrere.

El paper de l'educació

La **prevenció** de què parla Sánchez, és, de fet, la **formació**, avui inexistent, que reclamen les expertes. "S'ha d'omplir el buit que hi ha en educació afectivosexual gràcies a la tasca dels professionals de la sexologia", defensa Miravete, alhora que lamenta que **si ningú els explica "com es fa", els joves "es decanten" per la pornografia**. Continguts que, en paraules de Crespi, són "**l'antítesi del que s'hauria d'aprendre**".

[noticiadiari]2/227399[/noticiadiari]

La psicòloga Eli Soler avisa que "la base de la prevenció és **afrontar un tema abans que passi**" i denuncia que "una hora a l'any no serveix per a res", fent referència als tallers que escoles i instituts organitzen anualment. I és que la tesi que "**anem molt fluixos**" en educació sexual és àmpliament compartida per tots els experts consultats, que també recorden que tot i que faci "**por**" parlar d'aquests temes, la realitat és que són a sobre la taula i s'han de tractar.

Quan parlem d'educació, però, no fem referència només a aquella educació que reben els nens i adolescents per part dels professionals, a les escoles i instituts. Les **famílies** són un dels actors més rellevants i Boadella ho remarca: "És molt important l'acompanyament per part de les famílies". Soler lamenta que sovint hi hagi "**por**" per part dels cercles familiars perquè es pugui "**incitar a practicar abans**", però remarca que, precisament, la **funció dels experts** és la de **donar eines** als joves.

Cal, doncs, fer un **gir radical** en matèria sexual a les escoles i instituts. El Departament **d'Educació** ja ho ha començat a implementar amb el seu **programa "Coeduca't"**, però, per ara, no és suficient. Ballester aposta per prendre com a referència el **model de Dinamarca**: "S'han de crear **materials didàctics atractius**, basats en l'evidència que aporten les avaluacions rigoroses,

fer **investigació** i plantejar-nos la **limitació legal de la distribució** del porno". Com a exemple, el sociòleg apunta que "no és raonable que qualsevol cercador, quan es busca 'tetas', ofereixi bàsicament pornografia molt dura".

La pressió és només per a les dones?

El contingut pornogràfic gratuït, majoritàriament, deixa en evidència que **la dona queda en segon pla** i el més important és el plaer de l'home; això pot causar **pressió social** sobre les adolescents i acabar afectant la seva sexualitat. "Les noies creuen que han de complaure l'home i fer que gaudeixi ell", explica Crespi.

Tot i que reconeix que aquesta pressió social és molt més elevada cap a elles, Miravete evidencia que **els nois també pateixen i tenen molta pressió** a sobre: "Estan perduts perquè no saben com posicionar-se". "Per què he d'estar sempre disponible" o "per què he de demostrar constantment el '*macho alfa*' que sóc" són algunes de les preguntes que sovint li fan els nois que assisteixen a les seves sessions. Així, la psicòloga i sexòloga aposta per **trobar "punts d'unió" entre les masculinitats i les feminitats** que puguin servir de vincles entre les persones.

"El '**només sí és sí se'ns queda curt**". Crespi apunta que és molt important aprendre a **diferenciar** entre **consentiment** i **desig**, perquè no sempre que hi ha consentiment per part de les dues persones de la relació, el desig és també compartit. Cal tenir en compte, doncs, que en alguns casos, com ara en la prostitució, es poden donar escenes de consentiment però no desig i, en d'altres, hi pot haver únicament un desig sexual, fisiològic, que no va més enllà i no desperta emocions.